

ЖИЛКІНА Олена –
старший викладач кафедри
вокально-хорової підготовки вчителя
Харківської гуманітарно-педагогічної академії
ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-4870-2612>
e-mail: zhasmin120551@gmail.com

МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА – ВАЖЛИВА ФОРМА ЗДОБУТТЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА-МУЗИКАНТА

У статті проаналізовано роль музично-педагогічної практики, розкривається поетапна організація педагогічної практики.

Розвиток Української держави залежить від рівня освіченості, обдарованості молодого покоління. Підготовка фахівців, які здатні адаптуватися до життя в суспільстві з соціально-економічними умовами, що змінюються в XXI столітті, стала найбільш важливою проблемою навчання здобувачів вищої освіти в сучасному ЗВО. Зміни, які відбуваються в сучасному суспільстві, висувають нові вимоги до організації і якості освіти. Сучасник випускник ЗВО має не лише володіти спеціальними знаннями, уміннями та навичками, але й відчувати потребу в досягненнях і успіху.

Важливе значення у формуванні якостей молоді, її естетичне становлення до оточуючої дійсності має музичне виховання. Реалізація сучасних завдань музичного виховання підростаючого покоління залежить від рівня загально-культурного й художнього розвитку вчителів музичного мистецтва в загальних закладах середньої освіти, музичних керівників закладів дошкільної освіти. Формування вмінь здійснювати музично-педагогічну діяльність у всіх можливих формах навчально-практичної роботи є одним із важливих завдань поліпшення професійної підготовки майбутніх учителів, які опановують спеціалізацію «Музичне мистецтво».

Музично-педагогічна практика має кілька видів діяльності: спочатку це ознайомча практика, потім проведення пробних музичних занять в ЗДО та ЗЗСО, кінцева – це виробнича практика, а також організація проведення позакласної роботи. Але в якій би формі не проходила педагогічна практика, вона є базою активного застосування набутих знань, вироблення необхідних навичок і вмінь у царині музично-естетичного виховання.

Здобувачі вищої освіти мають бути добре обізнаними з методикою музично-виховної роботи з дітьми, стежити за її розвитком, змінами в ній, оскільки вона збагачується новими методами і прийомами відповідно до вимог часу. Окрім здатності ефективно організовувати освітній процес, вони мають бути методично компетентними, тобто володіти знаннями щодо загальнодидактичних методів, принципів і прийомів та специфічних видів дитячої діяльності, зокрема, ігрової, музичної, театралізованої, образотворчої, самостійно-художньої тощо.

Враховуючи вимоги оновленої освітньої системи, актуальною є підготовка майбутніх фахівців, здатних до інтегрованого навчання дітей у закладах дошкільної освіти та закладах середньої освіти.

Належна організація практики відкриває великі можливості для формування особистості вчителя. Головне завдання роботи полягає у формуванні педагогічного мислення та мовлення, яке відбувається за умов набуття знань та вмінь у галузі педагогіки, досвіду музично-творчої діяльності та оціночних суджень.

Ключові слова: музично-педагогічна діяльність, майбутній вчитель, дитина, виробнича практика, творча діяльність, заклади дошкільної освіти, заклади загальної середньої освіти.

VARGANICH Galina –
Senior Lecturer, Department of Vocal and Choral Teacher Training
Kharkiv Humanitarian and Pedagogical Academy
ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-0913-3999>
e-mail: galinavarganich@gmail.com

ROSHENKO Olga –
Teacher-methodologist, Department of
Musical and Instrumental Teacher Training
Kharkiv Humanitarian and Pedagogical Academy
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9767-7370>
e-mail: o.roshenko@gmail.com

ZHYLKIINA Olena –
Senior Lecturer, Department of Vocal and Choral Teacher Training
Kharkiv Humanitarian and Pedagogical Academy
ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-4870-2612>
e-mail: zhasmin120551@gmail.com

MUSIC-PEDAGOGICAL PRACTICE IS AN IMPORTANT FORM OF OBTAINING PROFESSIONAL PEDAGOGICAL TRAINING OF A FUTURE TEACHER-MUSICIAN

The article analyzes the role of music-pedagogical practice, reveals the phased organization of pedagogical practice.

The development of the Ukrainian state depends on the level of education, giftedness of the younger generation. Training specialists who are able to adapt to life in a society with changing socio-economic conditions in the 21st century has become the most important problem of training higher education students in modern universities. The changes taking place in modern society put forward new requirements for the organization and quality of education. A modern university graduate must not only possess special knowledge, skills and abilities, but also feel the need for achievements and success.

Musical education is of great importance in the formation of the qualities of young people, their aesthetic formation to the surrounding reality. The implementation of modern tasks of musical education of the younger generation depends on the level of general cultural and artistic development of teachers of musical art in general secondary education institutions, musical directors of preschool education institutions. The formation of skills to carry out musical and pedagogical activities in all possible forms of educational and practical work is one of the important tasks of improving the professional training of future teachers who master the specialization "Musical Art".

Musical and pedagogical practice has several types of activity: first, it is introductory practice, then conducting trial music classes in ZDO and ZZSO, the final one is production practice, as well as organizing extracurricular work. But in whatever form pedagogical practice

takes place, it is the basis for the active application of acquired knowledge, the development of necessary skills and abilities in the field of musical and aesthetic education.

Higher education students should be well acquainted with the methodology of musical and educational work with children, monitor its development, changes in it, since it is enriched with new methods and techniques in accordance with the requirements of the time. In addition to the ability to effectively organize the educational process, they should be methodically competent, that is, have knowledge of general didactic methods, principles and techniques and specific types of children's activities, in particular, game, musical, theatrical, visual, independent-artistic, etc.

Taking into account the requirements of the updated educational system, the training of future specialists capable of integrated teaching of children in preschool and secondary education institutions is relevant.

Proper organization of practice opens up great opportunities for the formation of the teacher's personality. The main task of the work is to form pedagogical thinking and speech, which occurs under the conditions of acquiring knowledge and skills in the field of pedagogy, experience in musical and creative activity and evaluative judgments.

Key words: musical and pedagogical activity, future teacher, child, production practice, creative activity, preschool educational institutions, general secondary educational institutions.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Сучасний етап суспільного розвитку характеризується певними змінами у сфері освіти: відбувається переосмислення педагогічних цінностей, виникає необхідність пошуку нових шляхів розвитку особистості. У становленні особливості важливу роль відіграють заклади дошкільної освіти та заклади загальноосвітньої школи, тому виникає необхідність удосконалення підготовки вчителів музичного мистецтва та музичних керівників закладів дошкільної освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Сучасні наукові підходи до висвітлення окремих аспектів професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва віднайшли відображення у працях науковців: О. Я. Ростовського, Г. М. Падалки, О. П. Рудницької та інших.

У сучасній мистецькій педагогіці спостерігається стійка тенденція щодо переосмислення професійної підготовки майбутніх фахівців музичного мистецтва. Увага науковців і педагогів-практиків спрямовується на використанні потенціалу мистецької діяльності у виховному процесі ЗДО та ЗЗСО (Л. Масол, С. Павлишин).

Особливості фахової підготовки майбутніх учителів і розвитку їхніх професійних якостей розкрито в дослідженнях викладачів Харківської гуманитарно-педагогічної академії: Л. О. Петриченко, І. В. Полякової, А. А. Харківської.

Мета статті – проаналізувати роль музично-педагогічної практики в професійній підготовці майбутнього педагога-музиканта.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Педагогічна практика передбачала підготовку здобувачів вищої освіти до професійного виконання функцій вчителя музичного мистецтва та музичних керівників. Це здійснювалося шляхом залучення студентів до основних видів діяльності вчителя музики: планування всіх видів роботи, проведення уроків музичних занять та виховних заходів.

Музично-педагогічна практика дає можливість активно проявляти себе як організатора, викладача, науковця. Здобувачі вищої освіти, як потенційні викладачі повинні працювати: над вдосконаленням педагогічних здібностей, що передусім передбачають відповідну спрямованість особи (світоглядну, політичну, моральну), ділові якості (спеціальне педагогічне вміння, навички, досвід), риси характеру (вміння спілкуватися з дітьми різних вікових категорій, емоційна рівноваженість).

Основними завданнями музично-педагогічної практики є:

- озброєння здобувачів вищої освіти сучасними формами та методами організації навчально-виховного процесу в загальноосвітній школі та дитячому садку;
- -формування творчого підходу до педагогічної діяльності, виховання потреби в самоосвіті, любові до обраної професії;
- розвиток організаторських умінь і навичок музично-виховної позакласної роботи.

Навчання здобувачів вищої освіти на III та IV курсах музичної спеціальності є своєрідним перехідним етапом до самостійної педагогічної роботи в закладах загальної середньої освіти. На III курсі здобувачі вищої освіти проходять практику роботи з хором. Вони вже мають достатній об'єм знань, умінь та навичок зі спеціальних музичних дисциплін. На IV курсі під час проходження виробничої педагогічної практики «Вчитель музичного мистецтва» в закладах загальної середньої освіти, окремі студенти зазнають певних труднощів у практичному застосуванні набутих знань, умінь, навичок, якими вони оволоділи на заняттях з дисциплін хорового циклу.

Звичайно, робота з хоровим колективом, шкільним чи студентським, не може існувати без надійного підґрунтя, яке створюється професійними навичками самостійного опанування хоровими творами. Ці навички формуються на заняттях із диригування, хорового класу та занять з хорової практики. Диригентська практика в хоровому класі є підготовчим етапом до проведення пробних уроків музики в ЗЗСО та керівництва шкільним хором.

У процесі становлення професійних якостей майбутніх керівників хору постає багато завдань, пов'язаних з розвитком виконавського мислення, вокального слуху, диригентської техніки, керуванням вокально-хоровим колективом тощо. Усі ці компоненти змісту професійної підготовки керівників хору вимагають достатнього теоретичного рівня вивчення предметів музично-теоретичного циклу. У процесі вивчення дисципліни «Хоровий клас» здобувачі вищої освіти повинні закріпити теоретичні знання з курсів «Основи хорознавства», «Хорове диригування», «Постановка голосу», «Методика та практика роботи з хором» які необхідні для розвитку умінь та навичок співу у хорі, а також подальшої професійної хормейстерської діяльності у закладах освіти.

Незаперечним фактом є те, що одним із

найефективніших методів виховання майбутнього фахівця, вчителя музичного виховання, є безпосередня практична його участь у творчих колективах різних видів і спрямувань, зокрема в хоровому колективі.

Диригентська практика в хоровому класі є підготовчим етапом до проведення пробних уроків музики в закладах загальної середньої освіти та до керування шкільним хором. Слід пам'ятати, що закономірності формування хорової звучності попри природну специфічність дитячих голосів та психології майже однакові як для дітей, так і для дорослих. Запровадження диригентської практики здобувачів вищої освіти в хорових колективах має багато позитивного:

- майбутній вчитель музики, починаючи працювати з хоровим колективом у коледжі, має можливість вчитися, долати певний психологічний бар'єр, що існує між хором і диригентом-початківцем;
- перехід до самостійної роботи з хором формує у здобувач вищої освіти такі необхідні якості, як відчуття реальної взаємодії диригентського жесту та звуку, а також важливої навички щодо діагностики хорового звучання;
- коли перед учасником освітнього процесу виникають конкретні практичні завдання, велике значення має можливість простежити за роботою своїх однокурсників, проаналізувати їх помилки та визначити правильні дії, допомагає поглибити навички, знання та вміння.

Підготовка здобувачів вищої освіти до практичної діяльності включає поруч із професійним ще й **психологічний аспект**.

Психологічна підготовка учасників освітнього процесу до контакту з виконавським колективом має торкатися загальних питань, що пов'язані, власне, з діяльністю хормейстера-керівника та передбачати розвиток:

- уваги, зосередженості, переключення з одного об'єкту на інший;
- процесів сприйняття, зокрема слухового сприйняття, почуття простору та часу; спостережливості, уміння швидко та правильно схоплювати важливі особливості різноманітних ситуацій в хорі;
- пам'яті, уявлення, здібності точно запам'ятовувати прийоми, якими користується керівник хору;
- здатності керувати своїми емоціями у процесі практичної діяльності; вольових якостей: цілеспрямованості, наполегливості, рішучості, витримки, самовладання тощо.

У процесі педагогічної практики майбутнім викладачам треба уникати механічного засвоєння і сліпого виконання порад й рекомендацій вчителів і методистів, адже шкідливо копіювати дії наставника без достатнього усвідомлення того, *що, як, і, головне, для чого* потрібно робити. Здобувач вищої освіти отримує багато знань, іноді дуже різних, які постають перед ним у вигляді хаотичних та ізольованих елементів складної головоломки. Під час музично-педагогічної практики його задача – об'єднати їх в єдину систему

зادля проведення уроку музики на високому професійному рівні.

Розглянемо музично педагогічну практику в закладах дошкільної освіти.

Музично-педагогічна практика в закладах дошкільної освіти має кілька форм діяльності: ознайомча практика та пробні заняття. Всі знання й практичні вміння вчителя можуть передаватися учням тільки через систему живого й безпосереднього спілкування. Організація та проходження музично-педагогічної практики відкриває великі можливості для формування особистості вчителя.

Важливу роль у цьому процесі відіграє навчальна дисципліна «Методика проведення музично-виховних заходів», яка є складником комплексного професійного формування творчої особистості й художнього становлення майбутнього фахівця музичного мистецтва. Завдання дисципліни спрямовані на засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних, методичних знань, практичних умінь і навичок, набуття досвіду професійно-педагогічної діяльності.

Здобувачі вищої освіти мають бути добре обізнаними з методикою музично-виховної роботи з дітьми, стежити за її розвитком, змінами в ній, оскільки вона збагачується новими методами і прийомами відповідно до вимог часу. Окрім здатності ефективно організовувати освітній процес, вони мають бути методично компетентними, тобто володіти знаннями щодо загальнодидактичних методів, принципів і прийомів та специфічних видів дитячої діяльності, зокрема, ігрової, музичної, театралізованої, образотворчої, самостійно-художньої тощо.

Мета музично-педагогічної практики в ЗДО:

- оволодіння студентами професійними вміннями та навичками планування й організації педагогічного процесу шляхом безпосередньої участі в діяльності загальноосвітнього закладу, а також підготовка студентів до виконання функцій організатора музично-виховних заходів;
- підготувати студентів за фахом;
- ознайомити з педагогічною діяльністю колективу.

Завдання практики: виховувати постійний інтерес і любов до майбутньої професії, потребу в педагогічному самовихованні, вироблення творчого підходу до музично-педагогічної діяльності.

Професійні вміння:

- використовувати на практиці дані в процесі навчання знання у теорії музичної дисципліни;
- планувати перспективу та поточну роботу з дітьми;
- використовувати різні методи та прийоми музичного виховання та розвитку дитини дошкільного віку;
- вивчати загальний та спеціальний (музичний) розвиток у процесі музично-педагогічної діяльності.;
- вирішувати завдання музичного розвитку дошкільників разом з вихователем, згідно з «Про-

грамою навчання та виховання дітей дошкільного віку»;

- підтримувати емоційні дії, створюючи атмосферу активності дітей у всіх видах і формах музичної діяльності.

Розглянемо конкретно поняття «музичні заняття»

Музичні заняття – це форма дошкільного навчання за якої педагог, працюючи з групою дітей у встановлений режимом час, організовує і спрямовує пізнавальну діяльність з урахуванням особливостей дитини.

- основні принципи якими керується музичний керівник

- набуття музичної грамотності дітей;
- музична освіта має ґрунтуватися на співі, він впливає на фізичний, соціальний, емоційний та інтелектуальний розвиток дитини;

- музично-рухова творчість
- виготовлення музичних інструментів та гра на них;

- використання нетрадиційних інструментів в оркестрі;

- навчання музики має ґрунтуватися на рідній мові, народній музиці країни, в якій живе дитина;

- музичне виховання має стимулювати розвиток творчої фантазії, уміння імпровізувати і творити у процесі музикування;

- а також, музично-дидактичні ігри, як засіб сприйняття музики, розвитку рухової, зорової, слухової активності у дітей через гру.

Методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний;
- тренувальний;
- пошуковий;
- творчий метод – етап самостійної роботи дитини.

У роботі музичний керівник приділяє велику увагу **театральному мистецтву**, розвиваючи у дітей художній смак, любов до прекрасного, мовлення, пам'ять, формування естетичного смаку, створення позитивного настрою та розвитку комунікативних якостей особистості.

Особливо цінними для розвитку дитини є **розваги**, які закріплюють і поглиблюють музичні враження, які отриманні під час музичних занять, духовно збагачують дітей, розвивають основи музичної культури та патріотизм.

Зараз ми живимо в складний час для України, в період воєнного стану, тому ми працюємо в дистанційному режимі.

Для організації та проведення практики у **дистанційному режимі** використовуються синхронний та асинхронний формат. У роботі із здобувачами освіти можуть бути використані такі онлайн-платформи (ZOOM, Google Meet), сервіси Google Classroom, месенджери (Viber, Telegram), електронна пошта та ін. Під час проходження практики здобувачі освіти розробляють конспекти занять та ігор, презентації, готують відео-заняття, здійснюють аналіз конспектів/відео занять, працюють із сайтом закладу дошкільної освіти.

Взаємодія практикантів з учасниками освітнього процесу баз практик відбувається шляхом застосування цифрових ресурсів (онлайн-сервісів, електронної пошти, месенджерів та платформ).

Перед початком занять необхідно обов'язково проводити фізкультхвилинки, розминки, дихальні вправи та перед співом обов'язково розспівування на голосні звуки. Розробляти всі заняття враховуючи вікові та індивідуальні особливості кожного з дітей.

У роботі з дітьми необхідно постійно використовувати цифрові технології. Наприклад, для слухання музики вмикати відеореяд для того, щоб налаштувати дітей на характер твору та показати музичні образи, на екрані ноутбука використовують наочність у якості ігор або вікторин, або транслювати інформаційні мультфільми з різними цікавими дітям героями. Також бажано розробляти цікаві музичні та ритмічні ігри за допомогою відеоредакторів у телефоні, таких як «Вгадав музичний інструмент по звучанню», «Музичні асоціації», «Гра у ритми», «Сонечко і дощик».

У ході слухання музики перед початком слухання твору обов'язково ставити дітям запитання, на які вони повинні дати відповідь після прослуховування для того, щоб налаштувати увагу дітей на сам твір (запитання про динаміку, темп, характер та настрій твору). Після першого слухання діти дають відповіді на запитання і для того, щоб переконалися в правильності відповідей слухають твір другий раз для закріплення.

У ході музично-ритмічних рухів або розучування таночку обов'язково проводити розминку для розігріву зв'язок та м'язів. Вчити рухи поступово, не поспішаючи, закріплюючи кожен попередній шматочок танку. У подальшому необхідно працювати над відточуванням синхронності та точності рухів.

У спілкуванні з дітьми дуже важливий сприятливий фон стосунків. У будь-якій ситуації спілкування здобувач вищої освіти повинен враховувати не тільки те, що його слухають учні, й те як він сам уміє доброзичливо вислухати учня, його погляд, міміка, характер інтонації.

Висновки та перспективи подальших розвідок напряму. Отже, музично-педагогічна практика, яка проводиться в умовах, наближених до тих, де майбутньому вчителю прийдеться працювати є важливою формою одержання професійної педагогічної підготовки. Саме музично-педагогічна практика створює умови, за яких майбутній фахівець має змогу доторкнутися до викладацької праці, впевнитися у безпомилковості професійного вибору, здійснити самоаналіз рівня готовності до роботи з дітьми, визначити шляхи професійного самовиховання на основі самопізнання, самоаналізу, самовиховання, самоосвіти тощо.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Болгарський А. Хоровий клас і практика роботи з хором : навч. посіб. для музично-педагогічних відділень педагогічних училищ. Київ.: Музична Україна. 1987. С. 20-22.
2. Варганич Г. О. Теорія та методика роботи з

хором. навч.-метод. посібник, друге видання, доповнене. Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. Харків. 2024. 170 с.

3. Варганич Г. О. Щоденник хормейстера. Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. Харків. 2020. 65 с.

4. «Методика проведення музично-виховних заходів у закладах дошкільної освіти» навч.-метод. посібник. укладачі: І. В. Полякова, К. А. Дмитренко, В. А. Булакова, О. О. Рощенко; Харківський коледж Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. Харків. 2019. 139 с.

5. Ніколаєнко С. Забезпечення якості вищої освіти – важлива умова інноваційного розвитку держави і суспільства. *Освіта України*. 2007. № 16-17. С. 1.

6. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан. 2005. 360 с.

REFERENCES

1. Bolharskyi, A. (1987). Khorovyi klas i praktyka roboty z khorom: navch. posib. dlia muzychno-pedahohichnykh viddilen pedahohichnykh uchylshch [Choir class and practice of working with the choir: teaching aids for music and pedagogical departments of pedagogical schools]. Kyiv: Muzychna Ukraina. S. 20-22. [in Ukrainian]

2. Varhanych, H. O. (2024). Teoriia ta metodyka roboty z khorom. navch.-metod. posibnyk, druhe vydannia, dopovnene [Theory and methods of working with the choir. teaching aids, second edition, supplemented]. Komunalnyi zaklad «Kharkivska humanitarno-pedahohichna akademiia» Kharkivskoi oblasnoi rady. Kharkiv. 170 s. [in Ukrainian]

3. Varhanych, H. O. (2020). Shchodennyk khor-meistera [Municipal institution] Komunalnyi zaklad «Kharkivska humanitarno-pedahohichna akademiia» Kharkivskoi oblasnoi rady. Kharkiv. 65 s. [in Ukrainian]

4. «Metodyka provedennia muzychno-vykhovnykh zakhodiv u zakladyakh doshkilnoi osvity» ["Methodology of conducting musical and educational activities in preschool educational institutions"]. (2019). navch.-metod. posibnyk / ukladachi: I. V. Poliakova, K. A. Dmytrenko, V. A. Bulhakova, O. O. Roshchenko; Kharkivskiy koledzh Komunalnoho zakladu «Kharkivska humanitarno-pedahohichna akademiia» Kharkivskoi oblasnoi rady. Kharkiv. 139 s. [in Ukrainian]

5. Nikolaienko, S. (2007). Zabezpechennia yakosti vyshchoi osvity – vazhlyva umova innovatsiinoho rozvytku derzhavy i suspilstva [Ensuring the quality of higher

education is an important condition for the innovative development of the state and society]. *Osvita Ukrainy*. №16-17. S. 1. [in Ukrainian]

6. Rudnytska, O. P. (2005). Pedahohika: zahalna ta mystetska [Pedagogy: general and artistic] Ternopil: Navchalna knyha. Bohdan. 360 s. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

ВАРГАНІЧ Галина – старший викладач кафедри вокально-хорової підготовки вчителя Харківської гуманітарно-педагогічної академії.

Наукові інтереси: музично-педагогічна практика – важлива форма здобуття професійної педагогічної підготовки майбутнього педагога-музиканта.

РОЩЕНКО Ольга – викладач-методист кафедри музично-інструментальної підготовки вчителя Харківської гуманітарно-педагогічної академії.

Наукові інтереси: музично-педагогічна практика – важлива форма здобуття професійної педагогічної підготовки майбутнього педагога-музиканта.

ЖИЛКІНА Олена – старший викладач кафедри вокально-хорової підготовки вчителя Харківської гуманітарно-педагогічної академії.

Наукові інтереси: музично-педагогічна практика – важлива форма здобуття професійної педагогічної підготовки майбутнього педагога-музиканта.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

VARGANICH Galina – Senior Lecturer, Department of Vocal and Choral Teacher Training Kharkiv Humanitarian and Pedagogical Academy.

Scientific interests: music-pedagogical practice is an important form of obtaining professional pedagogical training of a future teacher-musician.

ROSCHENKO Olga – Teacher-methodologist, Department of Musical and Instrumental Teacher Training Kharkiv Humanitarian and Pedagogical Academy.

Scientific interests: music-pedagogical practice is an important form of obtaining professional pedagogical training of a future teacher-musician.

ZHYLKINA Olena – Senior Lecturer, Department of Vocal and Choral Teacher Training Kharkiv Humanitarian and Pedagogical Academy.

Scientific interests: music-pedagogical practice is an important form of obtaining professional pedagogical training of a future teacher-musician.

Стаття надійшла до редакції 15.12.2025 р.

Стаття прийнята до друку 27.12.2025 р.

УДК 376:004.8:004.414

DOI: 10.36550/2415-7988-2026-1-222-82-87

ГЕРЕГА Богдан –

аспірант кафедри фізики та астрономії
Карпатського національного університету
імені Василя Стефаника

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-2964-3298>

e-mail: bohdan.hereha.23@pnu.edu.ua

ВІД ТЕОРЕТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ ПЕРСОНАЛІЗОВАНОГО НАВЧАННЯ ДО ВИМОГ ДО ОСВІТНЬОГО ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ОСНОВІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ІНКЛЮЗИВНІЙ ОСВІТІ

Персоналізоване навчання дедалі частіше розглядається не лише як педагогічна мета, а і як конкретне завдання для проєктування освітнього програмного забезпечення, особливо в інклюзивних класах. Ґрунтуючись на аналітичному синтезі дев'яти нещодавніх публікацій, ця стаття систематизує чотири теоретичні основи – адаптивне навчання, технологію повного засвоєння знань, компетентнісний підхід та універсальний дизайн навчання – і трансформує їх у систему вимог до освітнього програмного забезпечення на базі ШІ. У роботі роз'яснюється, як педагогічні наміри співвідносяться з функціоналом, що підлягає реалізації, зокрема: діагностикою та моделюванням профілю учня, генерацією динамічних освітніх траєкторій, адаптивним поданням